

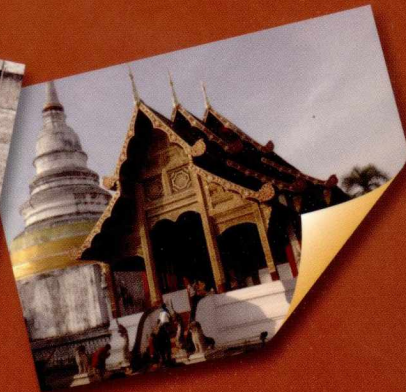
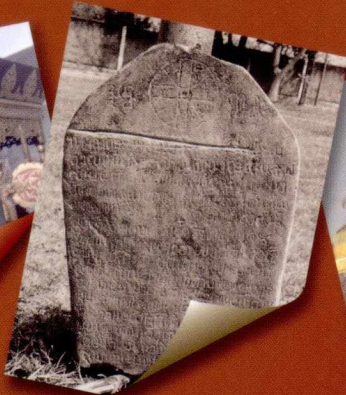
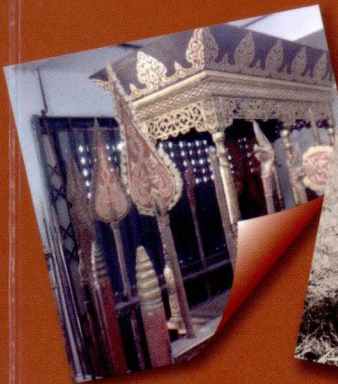

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระพุทธรูป

ตามคติชาวล้านนา

อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนิยม

คำนำ

บทที่ ๑	บทนำ	๑
	อานิสงส์สร้างพระพุทธรูป	๕
	คำอธิษฐานและความปรารถนาของผู้สร้างพระพุทธรูป	๙
	การใช้ประโยชน์จากพระพุทธรูปที่สร้าง	๑๒
	เทคนิคการสร้างพระพุทธรูป	๑๓
	วัสดุที่ใช้สร้างพระพุทธรูป	๑๕
บทที่ ๒	การจำแนกพระพุทธรูปตามคติของชาวล้านนา	๒๑
	พระพุทธรูปที่ได้ชื่อจากความเชื่อ	๒๗
	พระรอด	๒๘
	พระคง (พระอยู่คง)	๓๐
	พระเจ้าฝน หรือ พระเจ้าฝนแสนห่า	๓๑
	พระเจ้าทันใจ	๓๖
	พระเจ้าปทุมผญา (พระสังกัจจายน์)	๔๐
	พระอุปคุต	๔๒
	พระเจ้าคู่อายุ	๔๕
	พระเจ้าขานตา	๔๘
	พระพุทธรูปที่ได้ชื่อจากวัสดุที่ใช้สร้าง	๔๙
	พระเจ้าไม้	๔๙

พระแก่นจันทน์	๕๑
พระเจ้าสะเลียมหวาน	๕๕
พระแก้ว	๖๑
พระศิลา	๗๑
พระเจ้าทองทิพย์	๗๕
พระเจ้างาช้าง	๗๘
พระบฏ	๘๐
พระพุทธรูปที่ได้ชื่อตามพุทธลักษณะ	๘๒
พระสิงห์	๘๓
พระเจ้าอมลัน	๘๗
พระเจ้านั่งดิน	๘๙
พระเจ้านั่งโกน	๙๑
พระเจ้าแดง	๙๓
พระเจ้าแข่งคม	๙๕
พระเจ้าฉันทสมอ	๙๗
พระเจ้าอมเหมียง	๙๘
พระยีน	๑๐๐
พระนอน	๑๐๑
พระเจ้าตาเขียว	๑๐๔
พระเจ้าสองสี	๑๐๕
พระเจ้าขาว	๑๐๖
พระเจ้าขี่ขาก	๑๐๗
พระเจ้าขี่อ้าย	๑๐๙

พระพุทธรูปที่ได้ชื่อตามขนาด	๑๑๐
พระเจ้าตนหลวง	๑๑๐
พระเจ้าองค์น้อย	๑๑๒
พระอัฐสารส	๑๑๔
พระพุทธรูปที่ได้ชื่อตามน้ำหนัก	๑๑๕
พระเจ้าเก้าตื้อ	๑๑๖
พระเจ้าล้านทอง	๑๑๗
พระเจ้าแสนทอง	๑๒๑
พระพุทธรูปที่ได้ชื่อตามพระนามกษัตริย์	๑๒๓
พระเจ้าคำคิง	๑๒๓
พระเมืองรายเจ้า	๑๒๖
พระเจ้ากือนา	๑๒๘
พระเจ้าแสนเมืองมา	๑๒๙
พระเจ้าศรีบุญเรือง	๑๓๐
พระพุทธรูปที่ได้ชื่อจากเทคนิคการสร้าง	๑๓๒
พระเจ้าแสนแส่ว	๑๓๒
พระหลุบหรือพระหุ้ม	๑๓๕
พระเจ้าตอกसान	๑๓๖
พระเจ้ามุก	๑๓๗
พระเจ้าพราโต้	๑๔๑
พระแฝง	๑๔๒
พระพิมพ์	๑๔๓

บทที่ ๓ ความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธรูป	๑๔๕
อานิสงส์สร้างพระพุทธรูป	๑๔๖

พระพุทธรูปมีชีวิตเหมือนคนทั่วไป	๑๔๗
ข้าวพระเจ้าและข้าวพระเจ้าหลวง	๑๔๗
หลังห้องไฟพระเจ้า	๑๔๘
เทื่อ (เทื่อ) พระเจ้า	๑๔๙
พระเจ้าให้	๑๔๙
ล้างหน้าและสีฟันพระเจ้า	๑๕๐
พระพุทธรูปบันดาลให้ฝนตก	๑๕๐
ประเพณีที่เกิดจากความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธรูป	๑๕๑
สรองน้ำพระเจ้า	๑๕๑
บวชพระเจ้า	๑๕๒

บทที่ ๔ พระพุทธรูปกับทุนของชุมชน	๑๕๗
ที่ดินและที่นาของพระพุทธรูป	๑๕๙
ตัวอย่างที่ดินของพระพุทธรูป	๑๖๐
ตัวอย่างที่นาของพระพุทธรูป	๑๖๐
สวนหมากและสวนป่าของพระพุทธรูป	๑๖๒
ตัวอย่างสวนหมากของพระพุทธรูป	๑๖๒
ตัวอย่างสวนป่าของพระพุทธรูป	๑๖๓
หมู่บ้านและบ้านของพระพุทธรูป	๑๖๔
ตัวอย่างหมู่บ้านของพระพุทธรูป	๑๖๔
ตัวอย่างบ้านของพระพุทธรูป	๑๖๗
น้ำมันของพระพุทธรูป	๑๖๘
ตัวอย่างน้ำมันของพระพุทธรูป	๑๖๙

เกินหรือภาษีหินปูนของพระพุทธรูป	๑๗๐
ตัวอย่างเกินหรือภาษีหินปูนของพระพุทธรูป	๑๗๑
เงินและกรณีการยืมเงินของพระพุทธรูป	๑๗๑
ตัวอย่างการยืมเงินของพระพุทธรูป	๑๗๓
ข้าทาสของพระพุทธรูป	๑๗๕
ตัวอย่างข้าทาสของพระพุทธรูป	๑๗๕
การจัดการทุนของชุมชน : กรณีทุนที่เป็นของ พระพุทธรูป	๑๘๐

บทที่ ๕ ข้อคิดใหม่เรื่องพระสิงห์เมืองเชียงใหม่	๑๘๓
ที่มาของชื่อพระสิงห์	๑๙๑
“พระสิงห์” มาจากคำว่า “สิง” คำไทยโบราณ?	๑๙๑
วัดลีเชียงพระ หรือ วัดพระสิงห์	๑๙๙
ความสัมพันธ์ระหว่างพระสิงห์และผีสิงเมือง	๒๐๒
แกะรอยปราสาทสร้อยสิงห์สองในวัดพระสิงห์	๒๐๕
พระสงฆ์แปลงพระพุทธรูป “พระสิง” เป็น “พระสิงห์” และ “พระพุทธลีหิงค์”	๒๑๑
ความสำคัญของพระสิงห์	๒๑๕
พระสิงห์กับ “ชุธาตุ” ของคนเกิดปีมะโรง	๒๑๕
พระสิงห์กับความอุดมสมบูรณ์ของบ้านเมือง	๒๑๗
พระสิงห์กับการป้องกันเมืองเชียงใหม่	๒๑๙
พระสิงห์คือพระคู่บ้านคู่เมืองเชียงใหม่	๒๒๓
พระสิงห์กับประเพณีที่สูญหายไป	๒๒๗
พิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา	๒๒๗

พิธีบูชาพระสิงห์ ๗ วัน ๗ คืน.....	๒๒๘
สมภารพระสิงห์เจ้า.....	๒๒๙
ฝ้ายันต์พระสิงห์.....	๒๓๐
พุทธลักษณะของพระสิงห์.....	๒๓๒

ภาคผนวก.....๒๓๗

อานิสงส์สร้างพระเจ้า ฉบับวัดศรีสุพรรณ

อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา.....๒๓๘

สำเนาไมโครฟิล์มคัมภีร์ใบลาน เรื่อง อานิสงส์สร้างพระเจ้า

ต้นฉบับวัดศรีสุพรรณ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา.....๒๔๙

บรรณานุกรม.....๒๕๑

ประวัติผู้เขียน.....๒๖๑